YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO
28 päivänä toukokuuta 1998 *

Asiassa C-22/96,

Euroopan parlamentti, asiamiehinään oikeudellisen yksikön jaostopäällikkö Johann Schoo ja saman yksikön johtava hallintovirkamies José Luis Rufas Quintana, prosessiosoite Luxemburgissa Euroopan parlamentin pääsihteeristö, Kirchberg,

kantajana,

jota tukee

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään oikeudellisen yksikön virkamiehet Claudia Schmidt ja Pieter van Nuffel, prosessiosoite Luxemburgissa c/o oikeudellisen yksikön virkamies Carlos Gómez de la Cruz, Centre Wagner, Kirchberg,

väliintulijana,

vastaan

Euroopan unionin neuvosto, asiamiehinään oikeudellisen yksikön johtaja Antonio Sacchettini ja saman yksikön oikeudellinen neuvonantaja Amadeu Lopes Sabino, prosessiosoite Luxemburgissa c/o Euroopan investointipankin lakiasiainosaston pääjohtaja Alessandro Morbilli, 100 boulevard Konrad Adenauer,

vastaajana,

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

jossa kantaja vaatii yhteisön panoksesta hallintojen välisessä telemaattisessa tietojenvaihdossa (HVT) yhteisössä 6 päivänä marraskuuta 1995 tehdyn neuvoston päätöksen 95/468/EY (EYVL L 269, s. 23) kumoamista,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN,

toimien kokoonpanossa: presidentti G. C. Rodríguez Iglesias, jaoston puheenjohtaja C. Gulmann sekä tuomarit G. F. Mancini, J. L. Murray, D. A. O. Edward, J.-P. Puissochet, G. Hirsch, P. Jann ja L. Sevón (esittelevä tuomari),

julkisasiamies: A. La Pergola,
kirjaaja: R. Grass,

ottaen huomioon esittelevän tuomarin kertomuksen,

kuultuaan julkisasiamiehen 23.9.1997 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Euroopan parlamentti on yhteisöjen tuomioistuimeen 25.1.1996 jättämällään kanteella vaatinut EY:n perustamissopimuksen 173 artiklan nojalla yhteisöjen tuomioistuinta kumoamaan yhteisön panoksesta hallintojen välisessä telemaattisessa tietojenvaihdossa (HVT) yhteisössä 6 päivänä marraskuuta 1995 tehdyn neuvoston päätöksen 95/468/EY (EYVL L 269, s. 23; jäljempänä riidanalainen päätös).

2 Riidanalaisen päätöksen 1 artikla kuuluu seuraavasti:

"Tämän päätöksen tarkoituksena on määrätä yhteisön panos tiettyjä hankkeita varten hallintojen välisen telemaattisen tietojenvaihdon alueella hallintojen välisen yhteistyön helpottamiseksi. Tässä tarkoituksessa vuosia 1995, 1996 ja 1997 varten

määritetään hankeluettelot, jotka tunnustetaan nimenomaisesti tarpeellisiksi samalla, kun tunnustetaan yhteisön panoksen tarpeellisuus niiden saamiseksi käyntiin yhteisössä."

3 Riidanalaisen päätöksen 2 artiklan 1 kohdassa on luettelo hankkeista, jotka tunnustetaan sellaisiksi hallintojen välisen telemaattisen tietojenvaihdon hankkeiksi, jotka vaativat yhteisön tukea.

4 Riidanalaisen päätöksen 2 artiklan 2 kohdassa todetaan seuraavaa:

"Yhteisö voi tukea tämän päätöksen ja erityisesti 4 artiklan perusteella muita hankkeita hallintojen välisen telemaattisen tietojenvaihdon tarpeiden tyydyttämiseksi 1 artiklan mukaisesti, mikäli sellainen tarve on yksilöity jossain toisessa neuvoston päätöksessä."

5 Riidanalaisen päätöksen 3—5 artiklassa säädetään yhteisön tuen myöntämisen edellytyksistä. Päätöksen 4 artiklassa säädetään menettelystä, jossa riidanalainen päätös pannaan täytäntöön. Päätöksen 5 artiklan 1 kohdassa todetaan, että yhteisö voi tukea seuraavanlaista toimintaa: teknisten verkkoratkaisujen esittely hallintojen autonomisten tietojärjestelmien välisen viestinnän mahdollistamiseksi; tietoliikennearkkitehtuuria koskevien yhteisten sääntöjen valmistelu ja vahvistaminen; mahdollisten käyttäjiin kohdistuvien vaikutusten tutkiminen; myötävaikuttaminen oikeudellisten puitteiden luomiseen erityisesti mallisopimuksia laatimalla; neuvottelu ja koordinointi kaikkien kansallisten osapuolten ja yhteisön hallintoelinten sekä verkko-operaattoreiden, palvelujen tuottajien ja teollisuusyritysten välillä. Päätöksen 5 artiklan 2 kohdassa säädetään perusvaatimuksista, joiden on yhteisön tuen saamiseksi täytyttävä.

6 Riidanalaisen päätöksen 6 artiklan mukaan sitä sovelletaan 31 päivään joulukuuta 1997.

7 Riidanalaisen päätöksen perustelukappaleissa viitataan seuraaviin seikkoihin:

— sisämarkkinoiden toiminta vaatii läheistä yhteistyötä jäsenvaltioiden toimivaltaisten hallintojen välillä sekä niiden ja yhteisön toimielinten välillä (ensimmäinen perustelukappale);

— tällaisessa tietojen vaihdossa on tietyissä tapauksissa välttämätöntä turvautua telemaattisen tekniikan käyttöön (toinen perustelukappale);

— jäsenvaltioiden sisäisten telemaattisten järjestelmien täytyy ennen kaikkea noudattaa määräyksiä, jotka ohjaavat arkkitehtuuria, hallintoa, vastuuta ja ylläpitoa, jotta näiden telemaattisten järjestelmien keskinäinen toimivuus varmistettaisiin (kolmas perustelukappale);

— tietyissä tapauksissa on välttämätöntä varmistaa yhteisön panos (viides ja seitsemäs perustelukappale);

— olisi määriteltävä ehdot, joiden perusteella tiettyjen nimenomaisten hankkeiden toteutus soveltuu yhteisön tuettavaksi (kuudes perustelukappale);

— perustamissopimus ei sisällä muita kuin 235 artiklassa määrätyt valtuudet tämän päätöksen tekemiseksi, jonka päätavoitteena on helpottaa hallintojen välistä yhteistyötä (yhdeksäs perustelukappale).

8 Asiakirjoista ilmenee, että komissio esitti 12.3.1993 parlamentille ja neuvostolle Euroopan laajuisista hallintojen välisistä telemaattisista verkoista tiedonannon KOM(93) 69 lopullinen (EYVL C 105, s. 10 ja 12). Tiedonanto sisälsi kaksi ehdotusta neuvoston päätöksiksi, joiden oikeudellisena perustana oli ETY:n perustamissopimuksen 235 artikla, joka edellyttää pelkästään parlamentin kuulemista. Ensimmäinen ehdotus koski Euroopan laajuisten, hallintojen välisten telemaattisten verkkojen suuntaviivojen joukkoa (jäljempänä suuntaviivaehdotus) ja toinen yhteisön monivuotista toimintaohjelmaa, jolla tuettaisiin Euroopan laajuisten, hallintojen väliseen tietojenvaihtoon (HVT) tarkoitettujen telemaattisten verkkojen luomista (jäljempänä HVT-ehdotus).

9 Euroopan unionista tehdyn sopimuksen tultua voimaan komissio muutti näiden kahden ehdotuksen oikeudellista perustaa korvaamalla ETY:n perustamissopimuksen 235 artiklan EY:n perustamissopimuksen 129 d artiklalla (suuntaviivaehdotuksen osalta artiklan ensimmäinen kohta ja HVT-ehdotuksen osalta artiklan kolmas kohta).

10 Perustamissopimuksen 129 d artiklan ensimmäisessä kohdassa määrätään, että neuvosto vahvistaa 189 b artiklassa määrättyä yhteispäätösmenettelyä noudattaen 129 c artiklan 1 kohdassa tarkoitetut suuntaviivat, jotka koskevat suunniteltujen toimien tavoitteita, painopisteitä ja pääperiaatteita Euroopan laajuisten verkkojen alalla ja joissa yksilöidään yhteistä etua koskevat hankkeet. Perustamissopimuksen 129 d artiklan kolmannessa kohdassa määrätään, että neuvosto vahvistaa 189 c artiklassa määrättyä yhteistoimintamenettelyä noudattaen muut 129 c artiklan 1 kohdassa tarkoitetut toimenpiteet, eli verkkojen yhteentoimivuuteen ja yleistä etua koskeviin yhteisön rahoittamiin hankkeisiin liittyvät toimenpiteet. Perustamissopimuksen 129 d artiklassa määrätään myös talous- ja sosiaalikomitean ja alueiden komitean kuulemisesta.

11 Parlamentti hyväksyi 17.11.1994 molemmat päätösehdotukset eräin varauksin, jotka eivät koskeneet oikeudellista perustaa (EYVL C 341, s. 121).

12 Neuvosto antoi parlamentille 29.3.1995 lähettämällään kirjeellä tilaisuuden tulla kuulluksi siitä, että oikeudelliseksi perustaksi vaihdettaisiin perustamissopimuksen 235 artikla. Kirjeessä toimen nimeksi mainittiin "Ehdotus neuvoston päätökseksi tuesta yhteisön hallintojen välisessä telemaattisessa tietojenvaihdossa (HVT)". Kirjeessään neuvosto totesi, että "koska kyseessä on erityishankkeita koskeva toimi, joka toteutetaan yleisen viitekehyksen ulkopuolella, asiassa on toimivalta ainoastaan 235 artiklan nojalla".

13 Tämän uuden kuulemisen jälkeen parlamentti hyväksyi 21.9.1995 päätöslauselman, jossa se riitautti neuvoston ehdottaman oikeudellisen perustan ja jossa se katsoi, että komission ehdotus pitäisi perustaa perustamissopimuksen 129 d artiklan kolmanteen kohtaan (EYVL C 269, s. 153).

14 Koska neuvosto kuitenkin teki kyseisen päätöksen perustamissopimuksen 235 artiklan nojalla, parlamentti nosti nyt käsiteltävänä olevan kumoamiskanteen.

15 Yhteisöjen tuomioistuimen presidentin 27.9.1996 antamalla määräyksellä komissio hyväksyttiin väliintulijaksi oikeudenkäyntiin tukemaan parlamentin vaatimuksia.

16 Kanteensa tueksi parlamentti väittää komission tukemana, että riidanalainen päätös liittyy siihen tehdyistä muutoksista huolimatta edelleen kahteen suuntaviivoja ja HVT-ohjelmaa koskevaan komission alkuperäiseen ehdotukseen. Parlamentin ja komission mukaan riidanalaisessa päätöksessä määritellään vähintäänkin implisiittisesti perustamissopimuksen 129 c artiklan 1 kohdan ensimmäisessä luetelmakohdassa mainitut suuntaviivat, joissa yksilöidään yhteistä etua koskevat hankkeet, joten vetoaminen 129 d artiklan ensimmäiseen kohtaan oikeudellisena perustana olisi perusteltua. Niiden mukaan riidanalaisessa päätöksessä esitetään myös useita seikkoja, jotka liittyvät 129 c artiklan 1 kohdan toisessa luetelmakohdassa tarkoitettuun yhteentoimivuuteen, joten 129 d artiklan kolmannen kohdan käyttäminen

oikeudellisena perustana olisi asianmukaista. Koska riidanalaisessa päätöksessä yksilöidään yhteistä etua koskevat hankkeet, siinä säädetty yhteisön panos kuuluu 129 c artiklan 1 kohdan kolmannen luetelmakohdan alaan ja siten päätöksen oikea oikeudellinen perusta olisi 129 d artiklan kolmas kohta.

17 Parlamentti ja komissio väittävät lisäksi, että vaikka katsottaisiin, ettei riidanalaisessa päätöksessä säädetä 129 c artiklan 1 kohdan ensimmäisessä luetelmakohdassa tarkoitetuista suuntaviivoista, verkkojen yhteentoimivuuteen liittyvien toimenpiteiden vuoksi olisi perusteltua vedota 129 d artiklan kolmanteen kohtaan. Tältä osin ne viittaavat asiassa C-271/94, parlamentti vastaan neuvosto, 26.3.1996 annettuun tuomioon (Kok. 1996, s. I-1689; jäljempänä Edicom-tapaus), jossa niiden mukaan todettiin 129 c artiklan 1 kohdan toisen luetelmakohdan itsenäisyys saman kohdan ensimmäiseen luetelmakohtaan nähden.

18 Oikeudellisen perustan valinnassa tehtyyn virheeseen perustuvan kanneperusteen lisäksi parlamentti vaatii, että riidanalainen päätös on kumottava ainakin osittain sen 2 artiklan 2 kohdan hyväksymiseen liittyvän toimivallan puuttumisen ja harkintavallan väärinkäytön vuoksi. Parlamentin mukaan tämän säännöksen soveltamisalaa ei ole riittävästi rajattu, joten sillä luodaan lisää toimivaltaa neuvostolle, mikä loukkaa parlamentin oikeutta osallistua lainsäädäntömenettelyyn.

19 Komissio lisää, että vaikka katsottaisiin, että riidanalainen päätös ei kuulu yhteisön toimintaan Euroopan laajuisten verkkojen alalla, sitä on kuitenkin pidettävä lainvastaisena, koska EY:n perustamissopimuksen 189 a artiklan 1 kohtaa on rikottu. Tässä tapauksessa neuvoston päätökseen tekemiä muutoksia ei komission mukaan voida pitää kyseisessä määräyksessä tarkoitettuina komission ehdotukseen tehtyinä muutoksina.

20 Neuvosto katsoo sitä vastoin, että 129 d artikla ei voi olla päätöksen oikeudellinen perusta ja että erityistoimivallan puuttuessa ainoa asianmukainen oikeudellinen perusta on 235 artikla. Tältä osin neuvosto korostaa, että se on muuttanut komission alun perin tekemiä ehdotuksia, jotta se voisi hyväksyä toimen, jolla määrätään

yhteisön panoksesta tietyissä hankkeissa hallintojen välisen telemaattisen tietojenvaihdon alalla vuosina 1995, 1996 ja 1997, vaikka 129 c artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuja yhteisen edun mukaisia hankkeita yksilöiviä suuntaviivoja ei olekaan edeltä käsin vahvistettu. Neuvosto katsoo, että koska tällaisten suuntaviivojen vahvistaminen on välttämätön edellytys tämän määräyksen kolmannessa luetelmakohdassa mainittujen yhteisön tukitoimien toteuttamiseksi, riidanalaista päätöstä ei olisi voitu tehdä 129 d artiklan nojalla.

21 Koska suuntaviivojen kokonaisuus puuttui, riidanalaista päätöstä ei neuvoston mukaan voitu pitää 129 c artiklan 1 kohdan toisessa luetelmakohdassa mainittuna verkkojen yhteentoimivuuteen liittyvänä toimintana. Edicom-tapauksessa ei neuvoston mukaan katsottu, etteikö tällainen toiminta edellyttäisi suuntaviivojen vahvistamista, koska yhteisöjen tuomioistuin otti tuomion 26 kohdassa huomioon sen, että useissa yhteisön toimenpiteissä, jotka oli toteutettu ennen Euroopan unionista tehdyn sopimuksen voimaantuloa, oli määritelty suuntaviivat, joihin tuomiolla kumottu päätös liittyi. Neuvosto riitauttaa myös parlamentin väitteen siitä, että riidanalaisen päätöksen 2 artiklan 2 kohta olisi lainvastainen. Lopuksi neuvosto katsoo, että sen komission ehdotukseen tekemät muutokset on tehty 189 a artiklan 1 kohdassa määrätyissä rajoissa.

Asian ratkaisu

22 Aluksi on todettava, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan perustamissopimuksen 235 artiklan käyttäminen tietyn toimenpiteen oikeudellisena perustana on perusteltua ainoastaan silloin, kun missään muussa perustamissopimuksen määräyksessä ei anneta yhteisön toimielimille kyseisen toimenpiteen toteuttamiseksi tarpeellista toimivaltaa (ks. erityisesti asia 45/86, komissio v. neuvosto, tuomio 26.3.1987, Kok. 1987, s. 1493, 13 kohta; em. Edicom-tapaus, tuomion 13 kohta ja asia C-268/94, Portugali v. neuvosto, tuomio 3.12.1996, Kok. 1996, s. I-6177, 21 kohta).

23 Lisäksi on todettava, että yhteisön toimivaltuuksien muodostamassa järjestelmässä toimenpiteen oikeudellisen perustan valinnan on perustuttava objektiivisiin seikkoihin, jotka voivat olla yhteisöjen tuomioistuimen suorittaman valvonnan kohteena. Tällaisiin seikkoihin kuuluvat erityisesti toimenpiteen tarkoitus ja sisältö (ks. asia C-300/89, komissio v. neuvosto, tuomio 11.6.1991, Kok. 1991, s. I-2867, 10 kohta; em. Edicom-tapaus, tuomion 14 kohta ja em. asia Portugali v. neuvosto, tuomion 22 kohta).

24 Tämän vuoksi on tutkittava, olisiko riidanalainen päätös pitänyt perustaa perustamissopimuksen 129 d artiklan ensimmäiseen tai kolmanteen kohtaan.

25 Riidanalaisen päätöksen tarkoituksen osalta on todettava, että sen ensimmäisestä, toisesta ja yhdeksännestä perustelukappaleesta ilmenee, että päätöksen tavoitteena on turvata läheinen yhteistyö jäsenvaltioiden toimivaltaisten hallintojen välillä sekä niiden ja yhteisön toimielinten välillä käyttämällä telemaattista tekniikkaa tietojenvaihdossa. Kolmannessa perustelukappaleessa korostetaan, että on tärkeää varmistaa jäsenvaltioiden sisäisten telemaattisten järjestelmien yhteentoimivuus. Viidennen perustelukappaleen mukaan yhteisön panos on tietyissä tapauksissa välttämätön. Kuudennessa perustelukappaleessa todetaan, että on tarpeen määritellä ehdot, joiden perusteella tiettyjen nimenomaisten hankkeiden toteutus soveltuu yhteisön tuettavaksi.

26 Riidanalaisen päätöksen tarkoitus vastaa siis 129 b artiklassa mainittua tavoitetta. Tässä määräyksessä luetellaan tavoitteet, joihin 129 c artiklassa tarkoitetuilla toimenpiteillä pyritään: määräyksen 1 kohdan mukaan "yhteisö myötävaikuttaa Euroopan laajuisten verkkojen perustamiseen ja kehittämiseen" ja sen 2 kohdan mukaan "yhteisö pyrkii toiminnallaan —— edistämään kansallisten verkkojen yhteenliittämistä ja yhteentoimivuutta sekä pääsyä tällaisiin verkkoihin".

27 Riidanalaisen päätöksen sisällöstä itsestään selviää, että päätöksellä on tarkoitus myötävaikuttaa Euroopan laajuisten telemaattisten verkkojen perustamiseen ja kehittämiseen hallintojen välillä. Päätöksen 1 artiklan mukaan päätöksen tarkoituk-

sena on myöntää yhteisön tukea tiettyjä hankkeita varten hallintojen välisen telemaattisen tietojenvaihdon alalla. Päätöksen 2 artiklassa olevasta hankeluettelosta, 5 artiklan 1 kohdassa mainituista toiminnan lajeista ja sen 2 kohdassa mainituista perusvaatimuksista ilmenee selvästi, että päätös kuuluu sisällöltään Euroopan laajuisten verkkojen alaan.

28 Seuraavaksi on tutkittava, koostuuko riidanalaisessa päätöksessä tarkoitettu yhteisön toiminta toimenpiteistä, jotka kuuluvat 129 c artiklan 1 kohdan soveltamisalaan. Sen ensimmäisessä luetelmakohdassa säädetään sellaisten suuntaviivojen vahvistamisesta, jotka koskevat suunniteltujen toimien tavoitteita, painopisteitä ja pääperiaatteita ja joissa yksilöidään yhteistä etua koskevat hankkeet. Toinen luetelmakohta koskee erityisesti teknisen standardoinnin alalla kaikkien sellaisten toimien täytäntöönpanoa yhteisössä, jotka saattavat osoittautua tarpeellisiksi verkkojen yhteentoimivuuden turvaamiseksi. Kolmannessa luetelmakohdassa säädetään siitä, miten yhteisö tukee jäsenvaltioiden rahoituksellisia ponnistuksia sellaisten yhteistä etua koskevien hankkeiden toteuttamiseksi, jotka yksilöidään ensimmäisessä luetelmakohdassa tarkoitetuissa suuntaviivoissa.

29 Vaikkei neuvosto kiistäkään sitä, että riidanalaisessa päätöksessä säädetään yhteisön taloudellisesta panoksesta telemaattisia verkkoja koskevissa hankkeissa, se katsoo kuitenkin, että panos ei voi perustua 129 c artiklan 1 kohdan kolmanteen luetelmakohtaan, koska yhteistä etua koskevia hankkeita ei ollut edeltä käsin yksilöity ensimmäisessä luetelmakohdassa tarkoitetuissa suuntaviivoissa.

30 Riidanalaisen päätöksen tarkastelu ei vahvista neuvoston väitettä.

31 Päätöksestä ilmenee, kuten julkisasiamies on ratkaisuehdotuksensa 7 kohdassa todennut, että yhteisön toiminnan tavoitteet on määritelty päätöksen perustelukappaleissa. Painopisteiden osalta nimenomaan viidennessä ja seitsemännessä

perustelukappaleessa määritetään, milloin yhteisö ryhtyy toimiin jäsenvaltioiden sijasta. Suunniteltujen toimien pääperiaatteet ilmenevät riidanalaisen päätöksen 5 artiklasta. Yhteistä etua koskevat hankkeet yksilöidään riidanalaisen päätöksen 2 artiklassa.

32 Tätä toteamusta tukee se, kuten julkisasiamies on ratkaisuehdotuksensa 7 kohdassa todennut, että useat riidanalaisen päätöksen 2 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut hankkeet vastaavat sisällöltään suuntaviivaehdotusta, joka oli tarkoitus hyväksyä 129 d artiklan ensimmäisen kohdan nojalla.

33 Tästä seuraa, että riidanalaisessa päätöksessä vahvistetaan 129 c artiklan 1 kohdan ensimmäisessä luetelmakohdassa tarkoitettu joukko suuntaviivoja ja että siinä säädetään 1 kohdan kolmannessa luetelmakohdassa tarkoitetusta yhteisön taloudellisesta tuesta suuntaviivoissa yksilöityihin yhteistä etua koskeviin hankkeisiin.

34 Sillä ei ole tältä osin merkitystä, että suuntaviivat on vahvistettu samalla toimella kuin taloudellinen tuki eikä erillisellä toimella, joka olisi hyväksytty edeltä käsin. Se edellytys, että yhteistä etua koskevat hankkeet on yksilöity, täyttyy tässäkin tapauksessa.

35 Lisäksi on todettava, että riidanalaisessa päätöksessä mainitaan seikkoja, jotka liittyvät 129 c artiklan 1 kohdan toisessa luetelmakohdassa tarkoitettuun verkkojen yhteentoimivuuteen. Ensiksikin päätöksen kolmannessa perustelukappaleessa korostetaan, että on tarpeen turvata jäsenvaltioiden sisäisten telemaattisten järjestelmien yhteentoimivuus. Toiseksi riidanalaisen päätöksen 4 artiklan 3 kohdan a alakohdan neljännessä luetelmakohdassa säädetään, että 4 artiklassa säädettyä erityistä menettelyä sovelletaaan "yhteisten sääntöjen ja menettelyjen hyväksymiseen teknisen ja hallinnollisen keskinäisen toimivuuden aikaansaamiseksi". Lisäksi 5 artiklan 1 kohdasta ilmenee, että niiden toimien joukossa, joita yhteisön panos voi sisältää, ovat erityisesti yhteentoimivuutta koskevat toimenpiteet. Yhteentoimivuus on sitä paitsi mainittu yhtenä 5 artiklan 2 kohdassa säädettynä perusvaatimuksena.

36 Vaikka Euroopan laajuisten verkkojen perustaminen ja kehittäminen televiestinnän alalla merkitsevät jo sinänsä jäsenvaltioiden verkkojen yhteenliittämistä ja yhteentoimivuutta sekä pääsyä tällaisiin verkkoihin, riidanalaisen päätöksen sisällöstä ilmenee, että sitä sovelletaan toimintaan, joka kuuluu erityisesti 129 c artiklan 1 kohdan toisen luetelmakohdan alaan.

37 Edellä esitetystä seuraa, että riidanalainen päätös koskee toimenpiteitä, jotka kuuluvat perustamissopimuksen 129 c artiklan 1 kohdan ensimmäisen, toisen ja kolmannen luetelmakohdan soveltamisalaan, ja 129 d artiklassa määrätään niiden toteuttamisessa noudatettavasta menettelystä. Neuvostolla ei siis ollut oikeutta tehdä riidanalaista päätöstä 235 artiklan nojalla.

38 Näin ollen riidanalainen päätös on kumottava, eikä päätöksen 2 artiklan 2 kohdan lainvastaisuuteen ja perustamissopimuksen 189 a artiklan 1 kohdan rikkomiseen liittyviä kanneperusteita ole tarpeen tutkia.

Päätöksen vaikutusten voimassa pysyttäminen

39 Neuvosto on vaatinut vastineessaan, että jos päätös kumotaan, yhteisöjen tuomioistuin pysyttäisi voimassa sen vaikutukset. Komissio on yhtynyt tähän vaatimukseen tarkentaen kuitenkin, että vaatimus koskee ainakin niiden oikeussuhteiden synnyttämiä vaikutuksia, jotka ovat syntyneet riidanalaisen päätöksen vuoksi. Vaatimuksensa tueksi komissio väittää, että jäsenvaltioiden hallintojen välinen yhteistyö sekä näiden ja yhteisön toimielinten välinen yhteistyö edellyttävät laajaa tietojenvaihtoa, minkä vuoksi on edelleen turvauduttava telemaattiseen tietojenvaihtoon. Jollei riidanalaisen päätöksen vaikutuksia pysytetä voimassa, on verkkoja, jotka eivät enää voisi toimia, kuten jäsenvaltioiden välistä kauppaa koskeva valvonta arvonlisäveroilmoitusten osalta sekä karjan maahantuloon liittyvien tai karjan laittoman kaupan vastaiseen toimintaan liittyvien eläinlääkärintarkastusten helpottaminen.

40 Komission väliintulokirjelmästä esittämissään huomautuksissa parlamentti epäilee, onko komission esittämä vaatimus EY:n tuomioistuimen perussäännön 37 artiklan neljännen kohdan mukainen, koska parlamentti ei ole kanteessaan vaatinut riidanalaisen päätöksen vaikutuksen pysyttämistä voimassa. Parlamentti huomauttaa lisäksi, että jos riidanalaisen päätöksen vaikutukset pysytetään voimassa, tämän pitäisi koskea ainoastaan riidanalaisen päätöksen täytäntöönpanemiseksi toteutettuja toimenpiteitä vastaavalla tavalla kuin Edicom-tapauksessa.

41 Komission toimittamista tiedoista ilmenee, että jotta voitaisiin välttää se, että jo aloitetut toimet keskeytyisivät, ja jotta oikeusvarmuuteen liittyvät tärkeät syyt otettaisiin asianmukaisesti huomioon, on tarpeen pysyttää voimassa niiden riidanalaisen päätöksen täytäntöönpanotoimenpiteiden vaikutukset, joihin on ryhdytty kumotun päätöksen nojalla. Neuvosto ja komissio eivät sitä vastoin ole täsmentäneet niitä vaikeuksia, joita riidanalaisen päätöksen kumoamisesta aiheutuisi päätöksen muiden vaikutusten osalta. Koska näitä vaikutuksia ei ole täsmennetty, yhteisöjen tuomioistuin ei voi arvioida niiden sisältöä ja ulottuvuutta, eikä se siten voi hyväksyä vaatimusta tältä osin. Lisäksi on huomattava, että riidanalaisen päätöksen 6 artiklan mukaan päätöstä sovellettiin 31.12.1997 asti.

42 Ottaen huomioon käsiteltävänä olevan asian erityispiirteet ja oikeusvarmuutta koskevat syyt, jotka ovat samoja kuin kumottaessa tiettyjä asetuksia, on perusteltua, että yhteisöjen tuomioistuin käyttää sitä toimivaltaansa, joka sille on nimenomaisesti annettu EY:n perustamissopimuksen 174 artiklan toisessa kohdassa asetusten kumoamisen osalta, ja että yhteisöjen tuomioistuin määrittelee, mitkä kumottavan päätöksen vaikutukset on pysytettävä voimassa. Näin ollen on syytä pysyttää voimassa niiden täytäntöönpanotoimenpiteiden vaikutukset, joihin komissio on jo ryhtynyt riidanalaisen päätöksen nojalla.

Oikeudenkäyntikulut

43 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Parlamentti on vaatinut, että neuvosto velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut. Koska neuvosto on hävinnyt asian, se on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut. Työjärjestyksen 69 artiklan 4 kohdan ensimmäisen alakohdan nojalla komission on vastattava omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

1) Yhteisön panoksesta hallintojen välisessä telemaattisessa tietojenvaihdossa (HVT) yhteisössä 6 päivänä marraskuuta 1995 tehty neuvoston päätös 95/468/EY kumotaan.

2) Kumotun päätöksen nojalla Euroopan yhteisöjen komission jo toteuttamien täytäntöönpanotoimenpiteiden vaikutukset pysytetään voimassa.

3) Euroopan unionin neuvosto velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

4) Euroopan yhteisöjen komissio vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Rodríguez Iglesias Gulmann Mancini

Murray Edward Puissochet

Hirsch Jann Sevón

Julistettiin Luxemburgissa 28 päivänä toukokuuta 1998.

R. Grass

kirjaaja

G. C. Rodríguez Iglesias

presidentti